

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/86/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0022201756
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:0022201756.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Oľgy Mičietovej v spore žalobcu A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XX, zast. Vašiv & Partners s.r.o., so sídlom Košice, Murgašova 3, IČO: 47 238 836, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o zaplatenie 4.848,75 €, o odvolaní žalovanej proti rozsudku 25C/36/2022-109 zo 6.2.2023 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.130,65 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a priznal žalobcovi právo nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 96 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia (III.).

2. Rozhodol takto o žalobe, ktorou si žalobca podľa jej skutkového vymedzenia uplatnil náhradu „škody“ v sume 4.848,75 €, spôsobenú mu žalovanou porušením práva Európskej únie. Žalobca v podstatnom tvrdil, že jeho týždenný pracovný čas ako príslušníka hasičského zboru Slovenskej republiky sa skladá zo 16,5 hodinových pracovných zmien, po ktorých nasleduje 7,5 hodinová pohotovosť (t.j. 24 hodinové zmeny) v takom rozsahu, že súhrn takto „naskladaného“ týždenného pracovného času pravidelne prekračuje 48 hodín. Úprava dovoleného rozsahu týždenného pracovného času zamestnancov (vrátane hasičov) tvorí predmet úpravy práva Európskej únie, ktoré záväzne určuje dĺžku týždenného pracovného času na 48 hodín. V súvisiacej argumentácii žalobca poukázal na to, že Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003, o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej tiež len „smernica 2003/88/ES“) vo svojom čl. 6 písm. b/ zaväzuje členské štáty prijať opatrenia na zabezpečenie toho, aby priemerný týždenný pracovný čas vrátane nadčasov neprekročil 48 hodín. Podľa jeho názoru, hoci žalovaná v prílohe č. 4 zák. č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbere, v znení neskorších zmien a doplnkov, deklarovala, že do jeho znenia premietla (tiež) smernicu 2003/88/ES, v skutočnosti tak vo vzťahu k predmetnému čl. 6 písm. b/ neurobila, nakoľko úpravou pracovného času, zvlášť nezahrnutím pracovnej pohotovosti do služobného času, nezabezpečila dodržiavanie únieového práva na 48 hodinový pracovný čas; naopak, umožnila taký spôsob rozvrhnutia pracovného času, pri ktorom v praxi dochádzalo a i naďalej dochádza k porušovaniu tohto práva. Žalobca argumentačne odvodzoval zodpovednosť štátu za ujmu spôsobenú mu porušením práva Európskej únie od judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ESD), podľa ktorej je takáto

zodpovednosť súčasťou zmlúv, na ktorých je Európska únia založená. V otázke povahy spôsobenej ujmy žalobca v priebehu konania (v podaní z 25.8.2022) spresnil, že sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy, a to v dôsledku straty času odpočinku výkonom prác nad zmieňovanou smernicou určený limit, pričom i v tejto otázke našiel žalobca argumentačnú oporu v rozhodovacej praxi ESD, predovšetkým však v jeho rozhodnutí C-429/09 z 25.11.2010 vo veci E. F. proti Stadt Halle.

3. Prvoinštančný súd v napadnutom rozsudku skutkovo vyšiel zo zistení, zodpovedajúcich tvrdeniam žalobcu o spôsobe rozvrhovania pracovného času jeho služobným úradom v rozhodnom čase a mal za preukázané tiež, že v každom mesiaci sledovaného obdobia (apríl 2019 až jún 2021) pracovný čas žalobcu presiahol 48 hodín. Podľa skutkového nálezu súdu, v tomto čase žalobca odpracoval spolu 1380,66 hodín služobnej pohotovosti, ktoré neboli započítané do fondu jeho pracovného času.

4. Súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval § 85 ods. 1 a 2, § 86 ods. 1 a 2, § 91 ods. 1, 3, § 92 ods. 1, § 97 ods. 1 písm. h/, § 103 ods. 5 a § 122 ods. 1 a 2 zákona č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbere v znení neskorších zmien a doplnkov (HZZ), § 11 a § 13 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a čl. 1 bod 2, čl. 1 bod 3, čl. 2 bod 1, čl. 6 písm. b/ a čl. 16 písm. b/ smernice 2003/88/ES. Na ich základe, po posúdení vecnej legitímácie žalovanej, dospel k záveru, že žalovaná vo vnútroštátnej úprave náležite nepremietla 48 hodinový limit týždenného pracovného času, vyplývajúci z čl. 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES a že za škodu spôsobenú žalobcovi porušením tohto práva Európskej únie, zodpovedá žalovaná. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku, k záveru o nesprávnej transpozícii smernice do vnútroštátnej úpravy, dospel súd na podklade úvahy, že z ustanovenia § 85 HZZ (podľa ktorého služobným časom príslušníka je časový úsek v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu, pričom „Služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne), z ustanovenia § 92 tohto zákona (podľa ktorého Služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času, pričom celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni), vyplýva, že služobná pohotovosť podľa zákona HZZ sa nepovažuje za súčasť týždenného služobného času jeho príslušníkov, keďže „bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby a začína až po skončení výkonu štátnej služby v služobnom čase“. Súd prvej inštancie na podporu tohto interpretačného záveru poukázal tiež na ust. § 122 zákona HZZ, ktorý spresňuje, že ak počas doby trvania služobnej pohotovosti došlo k vykonaniu štátnej služby, „takéto vykonávanie štátnej služby je štátnou službou nadčas“ (ods. 2) a § 91 ods. 1 tohto zákona, v ktorom sa uvádza, že „štátnou službou nadčas je aj služba, ktorú príslušník vykonáva počas určenej služobnej pohotovosti podľa § 92 ods. 2“. Napokon takáto právna kvalifikácia služobnej pohotovosti sa podľa úsudku súdu prvej inštancie premietla aj do spôsobu jej finančného odmeňovania, ktorý nemá povahu služobného platu. Z ust. § 103 zákona HZZ v tomto smere vyplýva, že zatiaľ čo služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v jeho odseku 1 (vrátane tarifného platu a jeho príplatkov), za výkon služobnej pohotovosti patrí hasičovi peňažná náhrada v štátnej službe (ods. 5 ustanovenia § 103 v spojení s ustanovením § 122 ods. 1 zákona HZZ). Prvoinštančný súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky, za splnenia ktorých majú jednotlivci právo na náhradu, t.j. že cieľom porušenej právnej normy Únie (čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES) je priznať jednotlivcom práva, porušenie je dostatočne závažné a medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť. Doplnil, že porušenie práva Únie je dostatočne závažné, pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora v danej oblasti, z ktorej vyplýva, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu „pracovný čas“ v zmysle Smernice 2003/88, pričom žalobca v spornom období odpracoval nad limit stanovený v zmysle čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88/ES. Takisto konštatoval aj splnenie tretej podmienky vzniku nároku žalobcu, a to existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením čl. 6 písm. b/ Smernice 2003/88 a škodou, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku straty času odpočinku, na ktorý by mal nárok, ak by bol maximálny týždenný pracovný čas upravený týmto ustanovením dodržaný. K tvrdeniu žalovanej o povinnosti súdu preveriť, či poškodená osoba prejavila primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu alebo obmedziť jej rozsah a či včas využila všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu, pričom odkazuje na rozsudok ESD C - 46/93 Brasserie du Pêcheur a Factortame, uviedol, že „na rozdiel od žalovaného, rozsudok Fuß na rozsudok C - 46/93 Brasserie du Pêcheur a Factortame v tejto súvislosti neodkazuje. Preto žalobca nemá takú povinnosť a priamo sa môže obrátiť na súd s podanou žalobou voči štátu“. Doplnil, že SDEÚ vo veci C-429/09 Fuß prihládajúc na to, že Čl. 6 písm. b) smernice je pravidlom sociálneho práva s osobitným významom, od ktorého sa nemôže odchyliť

žiadny zamestnávateľ vo vzťahu k pracovníkovi ako je Fuß (hasič), zohľadňujúc tiež, že pracovník je slabšou stranou v rámci pracovnoprávneho vzťahu, preto je nutné zabrániť tomu, aby mal zamestnávateľ možnosť ho v jeho právach obmedzovať, dospel k záveru, že nemožno považovať za primerané žiadať od takého pracovníka, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady škody najprv podával žiadosť zamestnávateľovi, ktorá požiadavka by bola v rozpore so zásadou efektivity (bod 76 až 87 C-429/09 Fuß). V tejto časti uzavrel, že z uvedených dôvodov nemožno preto v (ne)konaní žalobcu nachádzať žiadny podiel zodpovednosti na vzniku ujmy spôsobenej mu žalovaným pri implementácii noriem práva Únie. Pokiaľ ide o samotný nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže tento nie je zákonnou úpravou vymedzený reštriktívne, teda tak, aby ho bolo možné priznať len za vopred definované následky, mal za to, že žalobca v dôsledku takého rozvrhu pracovného času, ktorý bol v rozpore s právom Únie, bol ukrátený o voľný čas, ktorý by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných, priateľských vzťahov i fyzickej a psychickej relaxácii. Nerešpektovaním čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času žalobcu, došlo k zásahu do práv žalobcu na vedenie súkromného, rodinného života i do práva na ochranu jeho zdravia, za ktorý zásah mu patrí nárok na primerané odškodnenie. Vzhľadom na formu zásahu, ktorá sa považuje v zmysle judikatúry Súdneho dvora za závažný zásah do práv, keď ide o nevratný stav straty hodín voľného času a času potrebného na regeneráciu pracovných síl, len samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením, a práve peňažná náhrada predstavuje spôsobilé odškodnenie takto vzniknutej ujmy. Uzavrel, že žalobca má na primeranú finančnú náhradu v sume 2.130,65 eur nárok, nakoľko porušením práva Únie bolo skutočne do jeho osobnostnej sféry zasiahnuté. Vo výške 36,01 eur súd zamietol žalobu z dôvodu premlčania uplatneného nároku a vo zvyšnej časti žalobu zamietol z dôvodu, že žalobcom požadovanú sumu nepovažoval za primeranú z dôvodov uvedených v bode 88 a 89 odôvodnenia rozsudku. Vzhľadom na absenciu takýchto následkov súd považoval sumu 2.130,65 eur za primeranú. Rozhodnutie o trovách konania prvoinštančný súd odôvodnil s poukazom na ust. § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96 %. Súd uplatnil zásadu úspechu a posúdil, že žalobca bol v konaní úspešný na 98 %, a žalovaný na 2 %, pretože stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu. Žalobcu nezaťažil procesnou zodpovednosťou za (ne)predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania ustálil, že základom bolo konštatovanie zásahu a vznik ujmy u žalobcu. Do neúspechu žalobcu bola zahrnutá iba výška premlčaného nároku.

5. Rozsudok vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania napadla včas podaným odvolaním žalovaná z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP. Navrhla, aby ho odvolací súd v napadnutej časti zmenil a žalobu zamietol a priznal jej nárok na plnú náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Namietala nedostatok právomoci súdu na prejednanie a rozhodnutie sporu zo zodpovednosti štátu za nesprávnu transpozíciu smernice do jeho právneho poriadku. Zastávala názor, že všeobecnému súdu neprináleží posudzovať súlad vnútroštátneho poriadku so smernicami Európskej únie. Ani v prejednávanej veci preto súd nemohol posudzovať konformitu zákona HZZ so smernicou 2003/88/ES a cez to ani vyvodit' záver o transpozíčnej nesprávnosti tejto vnútroštátnej normy. V tejto súvislosti zároveň vytkla nedostatočné odôvodnenie záveru o porušení práva Európskej únie u žalobcu. Polemizovala so záverom prvoinštančného súdu o jeho vecnej legitímácii v spore. Argumentovala, že pre rozhodnutie o uplatnenom nároku malo nezastupiteľný význam zodpovedanie otázky, či k rozvrhnutiu pracovného času žalobcu spôsobom odporujúcim smernici 2003/88/ES došlo z dôvodu jej nesprávneho prebratia do vnútroštátneho poriadku, alebo nesprávnu aplikáciou vnútroštátnych noriem, ktorými došlo k inak správne prebratiu tejto smernice. Odvolateľka akcentovala, že povinnosť transpozície smernice nespočíva v doslovnom prenesení jej ustanovení alebo v nej použitých formuláciách. Zastávala preto názor, že iba z dôvodu, že zákon HZZ neobsahoval ustanovenie explicitne limitujúce dĺžku pracovného času na 48 hodín, nemožno vyvodit', že čl. 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES bol do tohto predpisu prebratý nesprávne. Podľa jej názoru nemožno v okolnostiach prípadu vylúčiť, že k vzniku protiprávneho stavu viedol nesprávny výklad zákona HZZ zo strany zamestnávateľa, v ktorom prípade by ale znášal zodpovednosť za prípadnú škodu on a nie štát. Ďalšou skupinou odvolacích námietok žalovaná polemizovala tiež s úvahami prvoinštančného súdu, na podklade ktorých, podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku, dospel k záveru o aplikovateľnosti smernice 2003/88/ES na organizáciu pracovného času príslušníkov Hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky. Prezentovala vlastné nazeranie na spôsob posúdenia pôsobnosti tejto smernice, podstata ktorého spočívala na interpretácii čl. 2 ods. 2 Smernice Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci (ďalej tiež len „smernica 89/391/EHS“), a to v tom zmysle, že podľa žalovanej je možné službu príslušníkov Hasičského a záchranného zboru subsumovať pod osobitné činnosti služieb civilnej ochrany, ktoré sú podľa tohto ustanovenia

smernice 89/391/EHS z pôsobnosti smernice 2003/88/ES, v zmysle jej čl. 1 ods. 3, vyňaté. V súvisiacej argumentácii žalovaná poukázala na zákonom stanovené úlohy Hasičského a záchranného zboru na úseku civilnej ochrany, predovšetkým však v oblasti priameho výkonu záchranných činností. Podľa žalovanej nie sú závery rozhodnutia ESD vo veci C - 429/09 Fuß pre posúdenie pôsobnosti smernice 2003/88/ES na organizáciu pracovného času príslušníkov Hasičského a záchranného použiteľné preto, že sťažovateľom v tejto porovnávanej veci bol mestský hasič, ktorého pracovný režim je odlišný od výkonu prác príslušníkov Hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky, ktorým sú navyše poskytované rôzne osobitné výhody - od definitívnej až po systém sociálneho zabezpečenia. Žalovaná spochybnila aj záver súdu o vzniku škody žalobcovi ako jedného z predpokladov pre vznik jeho zodpovednosti. Argumentovala v tejto súvislosti, že sám žalobca ujmu, ktorá mu následkom porušenia únieového práva vznikla, vyjadril nejasne a zdôraznila, že za čas pracovnej pohotovosti bol žalobca odmeňovaný a že počas jej výkonu, pokiaľ mu nebol nariadený služobný zásah, mohol žalobca odpočívať alebo sa venovať inej činnosti; prakticky sa v tom čase od neho žiaden pracovný výkon nežiadal. V rámci ďalšieho odvolacieho argumentu žalovaná poukázala na záver formulovaný ESD v rozhodnutí vo veci C-46/93 Brasserie du Pêcheur, v zmysle ktorého by mal vnútroštátny súd preveriť, či poškodená osoba prejavila primeranú snahu s cieľom odvrátiť škodu, alebo obmedziť jej rozsah a či včas využila všetky dostupné prostriedky na právnu ochranu. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na to, že žalobca snahu o zabránenie vzniku škody nevyvinul; neoznámil svojmu zamestnávateľovi, že odmieta vykonávať služobnú pohotovosť a nedal najavo, že jej výkonom uňho dochádza k vzniku morálnej ujmy. Preto podľa argumentácie žalovanej zamestnávateľ ani nemohol prípadnému vzniku takejto ujmy zamedziť. Napokon žalovaná nesúhlasila ani so spôsobom, akým sa súd vysporiadal s otázkou formy a rozsahu priznaného odškodnenia nemajetkovej ujmy. Akcentovala akcesorickú povahu peňažného odškodnenia, ktoré nastupuje len vtedy, keď je nemajetková ujma tak závažná, že len morálne zadosťučinenie je pre jej odškodnenie nepostačujúce. Podľa odvolateľky v okolnostiach prípadu nebol takýto závažný následok preukázaný. Žalovaná v tejto spojitosti zdôraznila, že o závažnosti dôsledkov prípadného porušenia práve Európskej únie rozhodne nesvedčí už len tá skutočnosť, že žalobca sa nikdy nedomáhal, aby sa od posudzovaného zásahu upustilo ani aby sa odstránili jeho následky. Ani v tomto konaní sa podľa odvolateľky žalobca nedomáha nápravy vytýkaného stavu do budúcnosti. Napokon žalovaná odvolaním napadla tiež rozhodnutie o trovách konania, pretože žalobca nesprávne uplatnil nárok a bola mu prisúdená len suma 2.130,65 €. Žalovaná má za to, že aj v danom prípade sa jedná o nesprávne posúdenie veci súdom prvej inštancie.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny potvrdil a priznal mu trovy odvolacieho konania. K vznesenej námietke nedostatku právomoci súdu zdôraznil, že každý vnútroštátny súd je oprávnený a zároveň povinný chrániť práva priznané právnym poriadkom EÚ a priznať im právnu ochranu. V súlade so zásadou priameho účinku práva EÚ, ktorá bola prvýkrát formulovaná v rozhodnutí G. E. en Loos, v ktorom SD EÚ dospel k záveru, že právo (vtedy) Spoločenstva ukladá jednotlivcom nielen povinnosti, ale priznáva im aj individuálne práva, ktorým sú vnútroštátne súdy povinné poskytnúť ochranu, preto je podľa žalobcu nepochybné, že jediným orgánom, ktorý mohol poskytnúť ochranu únieovému právu žalobcu, bol v okolnostiach prípadu práve Okresný súd Michalovce. K námietke žalovanej o nedostatku jej pasívnej vecnej legitímácie žalobca uviedol, že je nedôvodná a súd prvej inštancie dostatočne v bode 43. a nasl. odôvodnil, prečo je pasívne vecne legitímovaná, zároveň poukázal na rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Košiciach. K pôsobnosti Smernice 2003/88/ES zdôraznil, že významom a výkladom článku 2 ods. 2 Smernice 89/391/ES sa zaoberali viaceré rozsudky ESD, výklad ktorých je všeobecne záväzný a s ktorým je tvrdenie žalovanej o tom, že sa príslušné ustanovenia smernice na prípad žalobcu nemôžu aplikovať, v nesúlade. Za účelom vyvrátenia uvedeného tvrdenia žalovanej žalobca poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax Súdneho dvora EÚ, predovšetkým na rozhodnutie vo veci Fuß, v ktorom sa ESD jasne vyjadril k povahe práce hasičov ako takých, bez náznaku rozlíšenia, či sú tieto práce vykonávané na celoštátnej alebo regionálnej úrovni a či je zamestnávateľom štát alebo iný subjekt. ESD sa aj vo svojej skoršej judikatúre kategoricky vyjadril k spôsobu interpretácie slovného spojenia „určité osobitné činnosti verejných služieb“, použitého pri negatívnom vymedzení pôsobnosti smernice 2003/88/ES. ESD v tomto smere vo svojom rozhodnutí vo veci C-397/01 až C-403/01 Pfeiffer a iní uzavrel, že výnimka uvedená v čl. 2 ods. 2 Smernice 89/391 EHS bola prijatá len za účelom zabezpečenia riadneho fungovania služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa, pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre záchranné tímy. Žalobca ďalej argumentoval tým, že výklad pojmu pracovný čas, ktorý uvádza žalovaná, je v rozpore s účelom Smernice a s rozhodovacou

činnosťou ESD. Z judikatúry Súdneho dvora jasne vyplýva, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu „pracovný čas“ v zmysle Smernice, a to bez ohľadu na to, či vykonáva prácu alebo je len v stave pripravenosti na jej výkon. V rozhodnutí vo veci C-518/15 Ville de Nivelles v. Rudy Matzak ESD dokonca rozšíril pojem čas práce aj o dobu pohotovosti, ktorú pracovník trávi doma s povinnosťou v krátkej lehote reagovať na povolanie zamestnávateľom. K tvrdeniu žalovanej, že žalobca bol povinný pred uplatnením svojho nároku vyvinúť primeranú snahu o odstránenie protiprávneho stavu, ktorý spôsobil poškodenie jej práv, žalobca uviedol, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že by bolo v rozpore so zásadou efektivity uložiť poškodeným osobám povinnosť systematicky využívať všetky právne prostriedky, ktoré sú im k dispozícii, aj keď by to spôsobilo nadmerné ťažkosti alebo by to od nich nebolo možné rozumne vyžadovať. Súdny dvor už teda rozhodol, že výkon práv priznaných jednotlivcom priamo uplatniteľnými ustanoveniami práva Únie by bol znemožnený alebo nadmerne sťažený, ak by ich návrhy na náhradu škody založené na porušení práva Únie museli byť zamietnuté alebo čiastočne zamietnuté iba z toho dôvodu, že sa jednotlivci nedomáhali práva, ktoré im priznáva právo Únie a ktoré im vnútroštátny zákon odoprel. Žalobca ďalej nesúhlasil s názorom žalovanej, že súd prvej inštancie mu priznal nemajetkovú ujmu v neprimeranej výške. Súd správne prihliadol na to, že právo na odpočinok u žalobcu je permanentne niekoľko rokov porušované, že žalobca plní v spoločnosti veľmi zodpovedné úlohy, ktoré neraz vyžadujú aj nasadenie vlastného života, že je o to viac dôležité, aby mal možnosť si po práci aj odpočinúť, venovať sa svojim záľubám, rodine, resp. aj vykonávaniu aktivít, ktoré priamo, či nepriamo súvisia s výkonom jeho povolania. Na záver žalobca dal do pozornosti, že vo veciach, ktoré sú čo do podstaty nároku totožné s predmetom tohto konania (napr. rozsudok KS KE sp zn. 9CoPr/1/2019 z 13.5.2020, rozsudok KS KE sp. zn. 11Co/222/2020 zo 16.12.2020) odvolací súd uznal porušenie práva žalobcov – hasičov na priemerný 48-hodinový pracovný čas.

7. Výrok rozsudku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcom rozsahu (II) nebol odvolaním napadnutý. V tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP a nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

8. Vo vzťahu k ostatným častiam rozsudku (napadnutému vyhovujúcemu výroku I a tiež závislému výroku o trovách konania III) Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že podmienky konania boli v danom prípade splnené, súd prvej inštancie vo svojom procesnom postupe nepochybil a správne vec posúdil po skutkovej i právnej stránke. Odvolanie žalovanej preto z hľadiska ňou uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 15.2.2024 po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a na webovej stránke tunajšieho súdu a pri zachovaní lehoty podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP je naplnený, ak má konanie vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacími dôvodmi nie je len nesprávne či neúplné zistenie skutkového stavu či nesprávne právne posúdenie veci. Rovnako je podstatný aj správny procesný postup súdu v konaní, teda dodržanie všetkých procesnoprávných predpisov. Inou vadou treba rozumieť práve nedodržanie predpísaných postupov. V praxi môže ísť o postup súdu pri dokazovaní (svedok nebol poučený, dôkaz listinou nebol prevedený v súlade so zákonom), poučenie subjektov, posúdenie procesných otázok (strane nebola doručená písomnosť). Takéto vady považujeme za odvolací dôvod vtedy, ak mohli spôsobiť nesprávne rozhodnutie vo veci, čo je otázkou posúdenia súdu v každom konkrétnom prípade. Súd môže vyvodiť i záver, že napriek existencii vady v konaní, takýto postup nemohol mať vplyv na správnosť rozhodnutia.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývali alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové

zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1,2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

11. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h/ CSP je naplnený pri mylnej aplikácii právnych predpisov súdom na zistený skutkový stav, ktorá situácia nastáva v prípade, ak bol použitý iný právny predpis, než ktorý mal súd správne použiť alebo bol aplikovaný síce správny právny predpis, ale tento bol nesprávne interpretovaný, prípadne bol na zistený skutkový stav nesprávne aplikovaný, keď súd vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu.

12. Žalovaná svojimi odvolacími námietkami nastolila predmetom odvolacieho prieskumu správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, ku ktorým dospel pri posudzovaní svojej právomoci na prejednanie a rozhodnutie tejto veci, v otázkach pasívnej vecnej legitímácie, nesúladu zákona o HZZ so smernicou 2003/88/ES a naplnenia podmienok pre priznanie práva na náhradu škody z dôvodu porušenia újijného práva.

13. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalovanej uvedených v podanom odvolaní dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené a žalovanou namietané odvolacie dôvody v prejednávanej veci neboli preukázané. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP a dôvody, na ktorých podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku spočíva rozhodnutie súdu prvej inštancie, považuje bez akýchkoľvek výhrad za vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP) a tiež úplné z hľadiska všetkých kľúčových otázok nastolených v priebehu konania pred súdom prvej inštancie oboma procesnými stranami (§ 387 ods. 3 veta prvá CSP). Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia, reagujúc tým zároveň na podstatné argumenty žalovaného v podanom odvolaní (§ 387 ods. 3 veta druhá CSP), odvolací súd dodáva nasledovné dôvody:

14. Pokiaľ ide o žalovaným nastolenú otázku právomoci, súd prvej inštancie dal na túto otázku vecne správnu odpoveď v odôvodnení svojho rozsudku. Len na doplnenie jeho úvah v reakcii na odvolaciu argumentáciu žalovanej, považuje odvolací súd za potrebné kategoricky odmietnuť jeho názor, že vnútroštátnemu súdu neprináleží prejudiciálne preskúmať súlad vnútroštátneho práva s unijným právom. Práve naopak, ESD vo svojej judikatúre (napr. v rozhodnutí vo veci C-456/98 Centroteel) explicitne požaduje od vnútroštátnych súdov, aby správnosť preberania smerníc kontrolovali, ktorá činnosť napokon predstavuje základný kameň, na ktorom je vystavaná jeho doktrína priamej a nepriamej aplikácie unijných smerníc vnútroštátnymi orgánmi. Výstižným je v tejto spojitosti na vnútroštátnej úrovni tiež záver formulovaný Ústavným súdom SR v jeho rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 666/2016 z 11.10.2016, v zmysle ktorého „...ak ide o sféru regulácie unijným normotvorcom, je potrebné túto konfrontovať s regulačnými predstavami vnútroštátneho zákonodarcu a v prípade zistenia odchýlky vyvinúť maximálnu snahu o uprednostnenie cieľa stelesneného v právne záväzných aktoch Európskej únie“. Inak sa k tejto otázke nestavia ani právna teória, podľa ktorej „V prípade, že v konaní pred slovenským súdom alebo správnym orgánom vyvstane otázka aplikácie smernice Únie, nevyhne sa tento orgán komparácii ustanovení smernice s ustanoveniami slovenského predpisu, do ktorého bola smernica transponovaná..., aby zistil, či má smernicu aplikovať nepriamym alebo priamym spôsobom. Na tento účel by sa súdny alebo správny orgán nemal uspokojiť iba s uvedením predmetnej smernice v prílohe slovenského transpozičného predpisu... a považovať tým smernicu za správne transponovanú, ale mal by porovnať konkrétne znenia ustanovení slovenského transpozičného predpisu so zneniami ustanovení transponovanej smernice“ (z publikácie H. I., H. I.: Primárne právo Európskej únie, aplikácia a výklad práva Únie s judikatúrou, 3. vydanie, 1097s, str. 181).

15. Podľa posúdenia odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne posúdil nastolenú otázku súladu zákona o HZZ so smernicou 2003/88/ES a dospel k správny záverom. V odôvodnení rozsudku smere ozrejmil, na základe akých úvah uzavrel, že čl. 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES nebol do transformačného zákona o HZZ prebratý správne. Odvolací súd sa v tejto súvislosti plne stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že zákon o HZZ svojou úpravou nielenže nereflektuje 48 hodinový týždenný limit pracovného času, ale oddelením pracovnej služby od pracovnej pohotovosti a ich usporiadaním vytvoril priestor pre jeho nerešpektovanie; dokonca možno smelo konštatovať, zvlášť so

zreteľom na spôsob, akým žalovaná aj v tomto konaní dotknuté ustanovenia zákona o HZZ interpretuje, že s prácou príslušníkov Hasičského a záchranného zboru SR nad tento rozsah sa v tejto úprave priamo rátať, spoliehajú sa zrejme na to, že pracovná pohotovosť do smernicou 2003/88/ES regulovaného fondu práce nespadá, a tiež aj na to, že z jej pôsobnosti je táto kategória zamestnancov vyňatá.

16. Žalovaná svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP namietala (tiež) správnosť spôsobu právneho posúdenia otázky jeho pasívnej vecnej legitímácie v spore. Súd prvej inštancie na túto, žalovanou už v priebehu prvoinštančného konania nastolenú otázku, odpovedal v jej neprospech, a to vo svojej podstate s vysvetlením, že z pohľadu judikatúry ESD sa štát zodpovednosti za porušenie únieho práva (ktorá zodpovednosť je objektívna a absolútna) nemôže za žiadnych okolností zbaviť, ani sa z nej vyviniť, a to bez ohľadu na to, ktorý orgán konajúci v mene štátu škodu spôsobil a že ESD vo svojej rozhodovacej praxi pripúšťa zodpovednosť štátu aj v prípadoch porušenia únieho práva zamestnávateľom, majúcim verejnoprávnu povahu. Na podporu tohto svojho názoru súd prvej inštancie výstižne poukázal na závery vyplývajúce z rozhodnutia ESD vo veci C-429/09 Fuß. Na margo argumentácie žalovanej v odvolacom konaní, majúcej za cieľ presvedčiť, že porušenie limitu týždenného pracovného bolo spôsobené nesprávnou interpretáciou transpozície normy zo strany zamestnávateľa, odvolací súd poznamenáva, že ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecne záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia právnej istoty (porov. napr. rozhodnutie ESD vo veci C-475/07 Komisia proti Poľsku) a že ani samotná súdna prax (už vôbec nie prax v rámci realizácie súkromnoprávných vzťahov) interpretujúca vnútroštátne právo v súlade s požiadavkami smernice bez náležitej transpozície nespĺňa požiadavky jasnosti a presnosti (rozhodnutie ESD vo veci C-292/07 Komisia proti Belgicku).

17. Rovnako ani právnym úvahám, na podklade ktorých súd prvej inštancie dospel k záveru o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú žalobcovi porušením práva únie, niet čo vytknúť. Odvolací súd sa v tomto smere predovšetkým bez výhrad stotožňuje s jeho názorom o aplikovateľnosti čl. 6 písm. b/ smernice 2003/88/ES (tiež) na organizáciu pracovného času príslušníkov Hasičského a záchranného zboru SR, ktorý plne zodpovedá interpretačnému záveru, ktorý v tejto otázke zaujal ESD v rozhodnutí vo veci C-429/09 Fuß. Odvolací súd nezdieľa názor žalovanej, že len preto, že p. Fuß vykonával práce hasiča v pracovnom pomere pre mesto Halle, a teda nie v štátnej službe, nemožno závery tohto rozhodnutia vzťahovať na príslušníkov Hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky. Podľa názoru odvolacieho súdu ESD sa v tomto rozhodnutí jasne vyjadril k povahe práce hasičov ako takých, bez náznaku rozlíšenia, či sú tieto práce vykonávané na celoštátnej alebo regionálnej úrovni a či je zamestnávateľom štát alebo iný subjekt. Nemožno v tejto súvislosti prehliadať ani to, že v tomto rozhodnutí ESD nadväzuje na svoju skoršiu judikatúru, v ktorej sa už kategoricky vyjadril k spôsobu interpretácie slovného spojenia „určité osobitné činnosti verejných služieb“, použitého pri negatívnom vymedzení pôsobnosti smernice 2003/88/ES. ESD v tomto smere vo svojom rozhodnutí vo veci C-397/01 až C-403/01 Pfeiffer a iní uzavrel, že „...výnimka uvedená v článku 2 ods. 2 prvom pododseku smernice 89/391 (bola) prijatá len na účel zabezpečiť riadne fungovanie služieb nevyhnutných na ochranu verejnej bezpečnosti, zdravia a poriadku, ak nastane osobitne vážna situácia alebo situácia osobitného rozsahu - napríklad katastrofa - pre ktorú je typické, že nie je možné rozvrhnúť pracovný čas pre zásahové a záchranné tímy“. Konštatoval zároveň, že „Takto popísaná služba civilnej ochrany v užšom zmysle slova, na ktorú sa vzťahuje uvedené ustanovenie, sa jasne odlišuje od záchrany zranených a chorých, ktorá je predmetom vnútroštátneho sporu“ (pozn. odvolacieho súdu: činnosť rýchlej zdravotnej služby vykonávaná v 24 hodinových pracovných zmenách s obdobným rozvrhnutím, ako je tomu v prejednávanej veci). Podľa názoru ESD „Aj keď služba, ako ju popísal vnútroštátny súd, musí čeliť udalostiam, ktoré prirodzene nemožno predvídať, tak za obvyklých podmienok činnosti s ňou spojené možno vopred plánovať vrátane pracovného času jej personálu v súlade s úlohami, ktoré boli na ňu prenesené. Táto služba sa teda nevyznačuje žiadnymi osobitosťami, ktoré by odporovali použitiu právnych noriem Spoločenstva v oblasti ochrany bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, takže sa na ňu nevzťahuje vylúčenie z pôsobnosti uvedené v článku 2 ods. 2 prvom pododseku smernice 89/391, ale naopak sa na ňu použije táto smernica“.

18. Žalovaná vo svojej argumentácii evidentne prehliadla tiež, že ESD v skutkovo veľmi podobnom prípade C-429/09 Fuß, ktorý sa tak stal prirodzene pilierom právneho posúdenia tejto veci, zaujal stanovisko tiež v otázke potrebnosti preventívneho pôsobenia zamestnancov uplatňujúcich unijné práva, vo svetle predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu podľa judikatúry ESD (napr. vo veci

C-46/93 Brasserie du pecheur a Factortame). ESD v tomto rozhodnutí vyjadril, že „pracovník sa má považovať za slabšiu stranu v rámci pracovnoprávneho vzťahu, takže je nutné zabrániť tomu, aby ho mal zamestnávateľ možnosť v jeho právach obmedzovať“. Ďalej uviedol, že „Vzhľadom na toto slabšie postavenie môže byť totiž takýto pracovník odradený od otvoreného uplatňovania svojich práv voči zamestnávateľovi, keďže uplatňovanie týchto práv ho môže vystaviť opatreniam zamestnávateľa, ktoré môžu mať vplyv na pracovnoprávny vzťah v neprospech tohto pracovníka“. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že k takémuto negatívnemu opatreniu zo strany zamestnávateľa došlo práve aj vo vzťahu k p. F., ktorý požiadal o dodržiavanie 48 hodinového týždenného limitu pracovného času a v nadväznosti na to došlo k jeho preloženiu. ESD v tomto rozhodnutí ďalej vo vzťahu k tejto veci výstižne skonštatoval, že „článok 6 písm. b/ smernice 2003/88 ani zďaleka nevyžaduje, aby dotknutí pracovníci požiadali svojho zamestnávateľa o dodržiavanie minimálnych požiadaviek upravených týmto ustanovením, ale naopak zamestnávateľovi nariaďuje, aby v prípade, ak je do vnútroštátneho práva prebratá výnimka upravená v článku 22 tej istej smernice, získal osobný, výslovný a slobodne vyjadrený súhlas uvedeného pracovníka s tým, že sa vzdáva práv priznaných týmto článkom 6 písm. b/. Na podklade týchto úvah ESD uzavrel, že „nemožno považovať za primerané požadovať od takého pracovníka, ktorému rovnako ako E. F. vznikla škoda z dôvodu, že jeho zamestnávateľ porušil práva priznané článkom 6 písm. b) smernice 2003/88, aby na účely uplatnenia nároku na získanie náhrady tejto škody najprv podal žiadosť tomuto zamestnávateľovi“.

19. Za dôvodné nemožno považovať ani námietky žalovanej, pokiaľ ide o skutkové a právne závery súdu prvej inštancie o forme a rozsahu odškodnenia nemajetkovej ujmy. Svoje úvahy v týchto otázkach súd prvej inštancie podrobne vysvetlil v bodoch 87 až 93 odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom v kontexte odvolacej argumentácie žalovanej možno v tejto súvislosti konštatovať, že zdôvodnil, aká ujma žalobcovi vznikla a prečo ju považoval za vážnu, ozrejmil tiež dôvody, na podklade ktorých dospel k záveru o primeranosti výšky priznaného peňažného odškodnenia (body 89 až 92 odôvodnenia napadnutého rozsudku). Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie má za to, že všeobecné okolnosti, za ktorých k porušeniu práva Európskej únie došlo, ktoré aj ESD v rozhodnutí vo veci C-429/09 Fuß považoval za vážne, zakladajú v spojitosti s objektom zásahu (vnútorné prežívanie dôsledkov nerešpektovania limitu pracovného času žalobcom), intenzitou porušenia (prekračovanie limitu pravidelne o 8 hodín týždenne) a jeho trvaním (len v posudzovanom období 2 roky, 1 mesiac a 16 dní pred podaním žaloby), potrebu odškodniť tým vzniknutú ujmu peňažnou náhradou. Ostáva dodať, že súd prvej inštancie správne posudzoval výšku priznanej nemajetkovej ujmy tiež v kontexte hierarchie iných osobnostných hodnôt a že jeho predstava o primeranosti odškodnenia je konzistentná s výškou náhrad, ktoré súdy priznali v skutkovo a právne obdobných (kolegovia žalobcu) veciach (porovnaj napr. rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9CoPr/1/2019, 6CoPr/2/2019, 3CoPr/229/2019, 11CoPr/4/2019, 5Co/163/2021, 11CoPr/4/2019, 11Co/59/2021, 11Co/38/2022, 11Co/89/2022, 11Co/222/2020, 2Co/56/2022, 2Co/152/2022).

20. Napokon neopodstatnenými sú tiež odvolacie námietky žalovanej smerujúce proti rozhodnutiu o trovách konania. S názorom žalovanej, že nevyhovenie žalobe o náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu, je potrebné z hľadiska rozhodnutia o trovách konania v danom prípade posúdiť ako (pomerný) procesný neúspech žalobcu, sa odvolací súd nemohol stotožniť. Na úvod svojej argumentácie v tejto otázke odvolací súd kriticky poznamenáva, že nesprávnosť právneho uvažovania žalovanej, pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách konania, má celkom nepochybne pôvod v nejasnej právnej úprave, ktorá bola zavedená rekodifikáciou procesného poriadku. Pokiaľ totiž predchádzajúci procesný predpis (zákon č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok účinný do 30.6.2016) vo svojom ust. § 142 ods. 3 výslovne upravoval, že ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, mala strana nárok na plnú náhradu trov konania aj pokiaľ bola v spore čiastočne neúspešná, v súčasnosti platný sporový poriadok takého ustanovenie nemá, čo na prvý pohľad evokuje predstavu, že od tohto usporiadania zákonodarca cielene ustúpil. V právnej teórii a už aj v právnej praxi sa však takéto nazeranie na zmenu procesnej úpravy neujalo na podklade názoru, že nová procesná úprava predstavuje len iný spôsob legislatívneho vyjadrenia inak rovnakého normatívneho usporiadania. Tento názor je vystavaný na premise, že pokiaľ výška plnenia závisí na úvahe súdu alebo na znaleckom posudku, strany nevedia výsledok sporu ovplyvniť a preto prípadné nevyhovenie žalobe v celom jej rozsahu nemožno považovať za čiastočný neúspech (pozri Števec, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha: C.H.Beck, 2016, str. 926). Premietnutím tohto spôsobu nazerania na prejednávany prípad odvolací súd uzavrel, že pokiaľ je forma a rozsah ochrany pred porušením práva Európskej únie štátom, včítane výšky relutárnej satisfakcie za nemajetkovú ujmu tým spôsobenú, v konečnom dôsledku

výsledkom úvahy súdu o primeranosti formy a výšky náhrady, možno mať za to, že nepriznanie peňažnej náhrady v celom uplatnenom rozsahu nepredstavuje čiastočný neúspech žalobcu, a tak je namieste v rozhodnutí o trovách konania aplikovať ust. § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Z týchto dôvodov je rozhodnutie súdu prvej inštancie, priznávajúce žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96 % vecne správne, pretože stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy záviselo od úvahy súdu. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd prvej inštancie ustálil, že základom bolo konštatovanie zásahu a vznik ujmy u žalobcu. Do neúspechu žalobcu bola zahrnutá iba výška premlčaného nároku.

21. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej, ktorá nemala úspech v odvolacom konaní.

23. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).